

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Stageberichten

Jonge, K. de

Citation

Jonge, K. de. (1989). Stageberichten. *Bestuurskundige Berichten*, 4(2), 17-18. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233179>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233179>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

KRITISCH SOCIOLOGISCH ONDERZOEK

Even ter illustratie: een willekeurige maandagochtend, negen uur, een opkomst van pakweg 200 man. Een woensdagmiddag, vijf uur, hoorcollege Theoretische Sociologie van drs. C.A.M. Keers "opkomst" van slechts 15 man. Toch geen gering verschil, zo zou je het voorzichtig kunnen uitdrukken.

Waarom blijven hoe langer hoe meer propedeusestudenten wel weg bij hoorcolleges Sociologie en niet bij de hoorcolleges van andere vakken? De oorzaak hiervan ligt niet alleen bij de studenten, dat is inmiddels wel overduidelijk.

Je hoeft niet lang na te denken om een aantal mogelijke oorzaken te kunnen noemen: zowel roostertechnisch als didactisch gezien lijkt er een aantal dingen mis te zijn met de hoorcolleges Theoretische Sociologie.

De wijze waarop deze cursus in het rooster van propedeusestudenten is ingedeeld is allerbelabberdst: het hoorcollege vindt plaats tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds, precies het tijdstip waarop de Leidse mensae geopend zijn. Dit houdt in dat studenten, die om een of andere reden geen mogelijkheid zien te koken, voor het avondeten afhankelijk zijn van (studenten)restaurantjes die echt niet allemaal even goedkoop zijn als de mensae. Het tijdstip van het hoorcollege jaagt hen op hoge kosten en zo is er hier dus haast sprake van een vorm van verkapte discriminatie.

Voor studenten die buiten Leiden wonen, komt daar nog een tweede probleem bij: aangezien woensdagochtend tussen negen uur en elf uur een hoorcollege Methoden en Technieken wordt gegeven, zijn zij gedwongen de hele dag in Leiden door te brengen. Elke woensdag studeren in de U.B. of bij iemand op bezoek gaan is niet bepaald ideaal.

De ernstigste en kwalijkste oorzaken (de kwaliteit van onderwijs is immers een groot goed waaraan de grootst mogelijke aandacht besteed moet worden) liggen echter in de wijze waarop er college gegeven wordt. Een goed hoorcollege voor propedeusestudenten hoort in onze ogen duidelijk opgebouwd te zijn zijn, waarbij de opbouw van te voren wordt aangegeven. De stof die voor het college verwerkt is, hoort te worden behandeld en toegelicht; uitstapjes buiten de stof dienen een verhelderende werking te hebben of op zijn minst interessant te zijn. Bovendien moeten zij duidelijk aangekondigd worden. De docent moet zich goed voorbereid hebben, zodat tijdens de colleges geen tijd spild hoeft te worden aan het zoeken naar de juiste formulering of visualisaties.

De hoorcolleges Theoretische Sociologie schieten tekort op al deze punten: de wijze waarop de colleges gegeven worden is niet alleen chaotisch, het is zelfs alsof er geen enkele voorbereiding plaatsvindt. Alle structuur ontbreekt, het hele college lijkt één groot onaangekondigd uitstapje buiten de stof, wat des te ironischer is daar er expliciet vermeld is dat er slechts

getentamineerd zal worden over de gelezen stof en niet over datgene dat daarbuiten nog in de hoorcolleges behandeld is. De presentatie is er één van uitgeblust enthousiasme op een fluisterton, wat leidt tot onverstaanbaarheid.

Nu kan men natuurlijk aanvoeren dat Sociologie nu niet direct een vak is dat door de propedeusestudenten interessant wordt geacht, wat mede veroorzaakt is door de negatieve beeldvorming in de afgelopen decades. Maar wat is dan toch de oorzaak van het feit dat de gemiddelde opkomst in dit semester slechts 1/10 bedraagt van de gemiddelde opkomst in het vorige semester, toen Prof. dr. mr. Schuyt de cursus Empirische Sociologie gaf? Dit zegt, naar onze mening, meer dan genoeg.

De conclusie dat ingrijpende veranderingen inderdaad zeer noodzakelijk zijn, lijkt ons niet overdreven. De roostertechnische planning moet beter kunnen: gepoogd moet worden colleges tussen vijf uur 's middags en zeven uur 's avonds te vermijden.

Een verandering in de voorbereiding, presentatie en opzet van de hoorcolleges Theoretische Sociologie is beslist urgent en kan ook gemakkelijk gerealiseerd worden. In dit kader lijkt een kleine didactische cursus voor elke docent niet overbodig, zodat bijvoorbeeld nutteloze verspilling van tijd aan experimenten op het bord tot het verleden behoort. Een goede wetenschapper maakt nog geen goede docent, en over slechte wetenschappers zullen we het hier maar niet hebben.

We weten dat gelijksoortige kritiek al eerder geleverd is, maar deze is toen niet opgepikt. Alleen al het feit dat deze kritiek nu weer de kop opsteekt, geeft wel aan dat het om een serieuze zaak gaat; en serieuze zaken verdienen een serieuze aanpak, niet dan???

Saskia van Laar en Frans Jorna

STAGE- BERICHTEN

Stageberichten is een nieuwe serie die aandacht besteedt aan de stages bij bestuurskunde. Als inleiding hierop kun je in dit nummer het verhaal lezen van stagecoördinator Waalkens, die alle kanten van de stage belicht. In het vervolg zal telkens een stagiaire aan het woord worden gelaten die over zijn of haar ervaringen vertelt.

Bij de opzet van het onderwijsprogramma van bestuurskunde is vanaf het begin gedacht aan een stageonderdeel, maar dit gebeurde wel vanuit een bepaalde invalshoek. Het moest duidelijk aansluiten bij een probleemstelling en eindscriptie en niet zomaar een werkervaring op zich worden. Dit heeft enkele belangrijke consequenties. Als je aan je stage wilt beginnen moet je je D1 en D2 helemaal afgerond hebben plus het integratieproject in D3. Hierin wordt o.a. de voorlopige probleemstelling geformuleerd. Bovendien kun je niet zomaar een stage bij bureau X in je hoofd hebben, zonder met argumenten te onderbouwen wat je daar wilt onderzoeken.

Het voordeel van deze aanpak is dat de studie een wetenschappelijke ondergrond krijgt. Bestuurskunde heeft namelijk nog altijd het imago van een praktijkgerichte studie, die weinig wetenschappelijke ondergrond heeft. Ook voor de studenten zelf is het prettiger beter voorbereid te zijn, om de nodige ontsparingen te voorkomen.

Tijdens de stage krijg je een begeleidend docent toegewezen. Om het geheel tussentijds te evalueren zijn er "terugkomdagen". Eens per maand komt een groep stagiaires bijeen en wisselt ervaringen uit. Hoewel men goed nadenkt over de opzet

van de stage, kan er altijd nog het een en ander misgaan. Bijvoorbeeld als een organisatie met opzet informatie achterhoudt omdat er grote fouten zijn gemaakt. Of dat een student, bij een politiek-ambtelijk conflict, tussen twee strijdende partijen inzit. Bovendien worden de stages pas sinds 1987 geregeld door de stagecoördinator. Hierdoor kunnen nogal eens dingen veranderen, omdat eerst het startprobleem overwonnen moet worden. Het aantal studenten dat stage wil lopen neemt nu explosief toe en dat moet op de juiste manier verwerkt worden.

De stageplaats hoeft niet persé bij de overheid te zijn, maar moet wel op enigerlei wijze met overheidsbetrokkenheid te maken hebben. Organisatie-adviesbureaus zijn erg in trek. Andere voorbeelden zijn: gemeenten, departementen en multinationals.

Door de Erasmus-uitwisseling wordt het makkelijker om stages binnen de EG te lopen. Er zijn o.a. stages geweest bij de I.L.O. (International Labour Organisation) in Genève en bij de EG in Brussel.

Ookbuiten de EG, met name bij de ontwikkelingsvariant, komen stages voor. Dakar en Bolivia zijn hier voorbeelden van. Voor Amerika bemiddelt Dhr. Toonen.

Deze stages staan overigens los van de uitwisseling met de Bloomington-University.

Voor de buitenlandse stages geldt wel een langere voorbereidingsperiode. Dus als je hieraan denkt, moet je al vroeg contact opnemen met de stagecoördinator. Bij de EG moet je bijvoorbeeld al een half jaar van te voren solliciteren.

Er komt veel eigen initiatief bij kijken. Ver voor de stage moet je al nadenken over de grote lijnen van je onderzoek en het op tijd plannen. Voor de stage en scriptie staan 700 bestedingsuren. Dat betekent minimaal twee maanden op stage met een uitloop van vier-en-half maand. In de praktijk ben je inclusief het schrijven van de scriptie een half jaar kwijt.

Tijdens de stage zelf heb je een grote mate van vrijheid. De verplichting om elke dag om negen uur aanwezig te zijn zal in het begin misschien wat tegenvallen. Daarentegen krijg je een grotere verantwoordelijkheid en de kans zelf iets tot stand te brengen. Al met al een goede opstap naar je toekomstige baan.

Karin de Jonge

BESTUURSKUNDE

BETER DAN GOD ?!

groei en bestuurskunde

Eén ding staat vast: Bestuurskunde heeft zich genesteld tussen Bedrijfskunde, Economie en Informatica; als studie van en voor de toekomst en als studie die, in de perceptie van de studenten, betere kansen op de arbeidsmarkt biedt dan bijvoorbeeld Theologie.

Deze stelling kan worden afgeleid uit de steeds grotere aantallen studenten die zich voor Bestuurskunde aanmelden. Waren dit er in het eerste jaar van het bestaan van de studierichting iets meer dan zestig en werd het nut van nog twee vakgroepen naast die van Twente nog door een enkeling betwijfeld, nu de voorlopige aantallen het viervoudige bedragen, zal niemand het bestaansrecht van Bestuurskunde in Leiden of het aantrekken van nieuwe hoogleraren ontkennen.

De (nu nog) subfaculteit van Sociologie bleef maar groeien. Zou Schuyt gelachen hebben als Van Braam destijds binnenskamers had gezegd: "Hoe meer zielen, hoe meer vreugd"?

het onderzoek

Misschien was het door deze uitspraak, misschien door het bijna tautologische gezegde "Bestuurskunde vult een gat op de arbeidsmarkt", dat de nieuwsgierigheid van de kritische onderzoeker Elte, altijd op zoek naar iets falsificeerbaars, werd geprikkeld.

Daarop gaf hij een ander, een zekere E. Borst, de opdracht het een en ander onder de loep te nemen. Borst ging aan de slag en deed een aantal ontdekkingen die waarschijnlijk om methodologische redenen (een niet representatieve steekproef) en hopelijk niet vanwege de inhoud werd genegeerd. Voor zijn onderzoek nam Borst een steekproef van tien nummers uit een jaargang van het blad Binnenlands Bestuur. In deze tien nummers stonden in totaal 472 vacatures vermeld. Uit een jaargang van Intermediair, een ander weekblad, nam hij eveneens een steekproef, van negen nummers waarin 2163 vacatures voorkwamen.

Wat was nu de zin van deze cijfers, behalve dat ze methodologisch gezien nogal twijfelachtig genoemd kunnen worden? Die zin werd verkregen door het stellen van de volgende vraag: "In hoeverre komen bestuurskundigen in aanmerking om op de in de steekproef gevonden vacatures te reageren?"

Mogen we het rapport van Borst geloven, dan was dat voor het blad Binnenlands Bestuur het geval bij 106 van de 427 aangeboden banen of 22.64%; Intermediair scoorde beduidend lager: 157 van de 2163 vacatures of 7.26%.

Ik citeer uit de conclusie van het rapport: "...is de conclusie dat van de 2635 onderzochte vacatures er 9.98% in aanmerking komen voor een bestuurskundige. Verreweg de meeste banen voor bestuurskundigen zijn te vinden bij de overheid (6.19%),